

MØTEBOK

Utvalg
Formannskapet

Saksnr.
90/12

Møtedato
20.09.2012

SØKNAD OM KOMMUNAL GARANTI, 12CM TÅRNKANONPROSJEKT PÅ HØYTORP FORT

Saknr.	Politisk behandling	Møtedato
12/07	Formannskapet	12.02.2007
4/07	Kommunestyret	22.02.2007
13/10	Formannskapet	15.02.2010
90/12	Formannskapet	20.09.2012

Arkivkode:611

Arkivsaknr.:06/326

L.nr.: 8379/12

Saksb.: Kai Roterud

Rådmannens forslag til vedtak:

Eidsberg kommune gir en kommunal garanti pålydende kr. 100.000,- til 12cm Schneider L/40 tårnkanonprosjektet på Høytorp fort.

Formannskapets vedtak:

SAKSOPPLYSNINGER:

Vedlegg: Søknad fra Foreningen for Høytorp fort, datert 26. juni 2012
 Strategiplan for Høytorp fort 2009 – 2017 ([lenke](#))
 Eidsberg kommunes kommuneplan 2005 – 2017 ([lenke](#))
 Østfold fylkeskommunes, fylkesdelplan kultur 2010 – 2013 ([lenke](#))
 Østfold fylkeskommunes, kulturminneplan 2010 – 2022 ([lenke](#))

Foreningen for Høytorp fort har i brev datert 26. juni 2012 søkt Eidsberg kommune om kommunal garanti pålydende kr.600.000,- til oppstart av «12cm Schneider L/40 tårnkanonprosjektet» som er lokalisert ved Egersund. Tilbakeføringen av tårnkanonene er delprosjekt 2.

Foreningen for Høytorp fort sitt arbeid med å få tilbakeført de originale tårnkanonene til Høytorp fort er i overensstemmelse med Eidsberg kommunens eierstrategi av kulturminnet og i tråd med Eidsberg kommunens vedtatte strategiplan for Høytorp fort 2009 – 2017 (kommunestyre sak 25/10, datert 27.mai.2010)

Tiltaket er i tråd med Østfold fylkeskommunes satsningsområder for fylkesdelplan kultur 2010 – 2013 og kulturminneplan 2010 - 2022. Riksantikvaren, Nasjonale Festningsverk og Østfold fylkeskommune ved fylkeskonservator har alle gitt sine positive anbefalinger om at tårnprosjektet som helhet vil styrke kulturminnet som festnings- og artillerihistorisk anlegg.

Foreningen har i delprosjekt 1 prosjektert, finansiert og tilbakeført av de to 7,5 cm Cockerill L/50 tårnene fra Storøya. Delprosjektet 1 avsluttes etter planen sommer/høst 2013. Eidsberg kommune bidro med finansiering av kr. 70.000,- (formannskapsvedtak 13/10) i delprosjekt 1.

Tårnkanoner som tilbakeføres var opprinnelig oppmontert på Høytorp fort, men ble fjernet av tyskerne under 2. verdenskrig.

Delprosjekt 2 - Kostnadsoverslag for demontering, rehabilitering og montering av 12 cm Schneider L/40 tårnkanon – Høytorp fort (inkl mva)

Dugnad, montering, rehabilitering, prosjektledelse	Kr 100 000
Demontering (inkl rigg/nedrigg og sikring av bunker, Egersund)	Kr 700 000
Transport fra Egersund til Høytorp (Forsvaret – Transportkompaniet)	Kr 100 000
Sandblåsing og rehabilitering av kanontårn, inkl kanonrør med mer.	Kr 300 000
Montering og betongarbeider inkludert maskinleie for rensk og pigging	Kr 400 000
Sum prosjekt 12cm Schneider L/40 tårnkanon	Kr 1 600 000

Delprosjekt 2 - Finansieringsplan prosjekt 12cm Schneider L/40 tårnkanon:

Norsk Kulturminnefond	Kr 400 000
Foreningen for Høytorp fort (inkludert kr 100 000 i dugnad)	Kr 400 000
Forsvaret (transport)	Kr 100 000
<i>Uten finansiering (mangler pr. nå)</i>	<i>Kr 600 000</i>
Sum prosjekt	Kr 1 600 000

Manglende finansiering av delprosjekt 2 er kr.600.000,- og søkes finansiert med en kommunal garanti på kr.600.000,-. Foreningen har et krav om fullfinansiering av delprosjektet før Norsk Kulturminnefond utbetaler sitt tilskudd på inntil kr. 400.000,-.

Foreningen har over en lengre periode søkt ulike instanser mange ganger som Sparebankstiftelsen, Norsk Kulturminnefond og kultur- og forsvarsdepartement om tilskudd for gjennomføring av prosjektet.

Lenker til omtalte planer;

Kommuneplan og Strategiplan for Høytorp fort:

<http://www.eidsberg.kommune.no/planer-og-rapporter.197837.no.html>

Østfold fylkeskommune, Kulturminneplan 2010 – 2022:

http://ostfoldfk.no/stream_file.asp?iEntityId=12210

Østfold fylkeskommune, fylkesplan kultur 2010 – 2013:

http://ostfoldfk.no/stream_file.asp?iEntityId=11837

RÅDMANNENS MERKNADER:

Eidsberg kommunes kommuneplan 2005 – 2017 har som målsetting for Høytorp fort at:

- Området skal være med på å legge til rette for en god livskvalitet gjennom vekt på folkehelse og lokalt engasjement.
- Vern, forvaltning og formidling av det nasjonale kulturminnet – Høytorp fort. Området skal ivaretas og utvikles som en arena for lokal friluftaktivitet, næringsutvikling og kunst-/kulturaktivitet.

Gjennom utført sikringsarbeid er det gjort et stort arbeid i forhold til å tilbakeføre fortet slik det var opprinnelig. Å få tilbakeført de originale tårnkanonene vil være et viktig bidrag til å styrke fortets identitet som fort og nasjonalt kulturminne og også gjøre det til en mer interessant turistattraksjon.

Høytorp fort er et viktig nærmiljø- og kulturanlegg for befolkningen i Eidsberg og de omliggende kommuner. Fortet vil med dette tiltaket kunne gjøres mer spennende for lokalbefolkningen som kultur- og nærmiljøanlegg.

Uten innsatsen og engasjementet til Foreningen for Høytorp fort ville ikke anlegget ha fremstått slik det gjør i dag med sine kvaliteter.

Det er særdeles viktig at gjenstående sikringsarbeider og tilbakeføringen av tårnkanonene ses i sammenheng og at arbeidet koordineres.

Rådmannen understreker at risikoen for at denne garantien blir å betale ut må sies å være absolutt reell og at en risiko på søknadssummen er dermed vanskelige å prioritere inn.

KONKLUSJON:

Eidsberg kommune gir en kommunal garanti pålydende kr. 100.000,- til 12cm Schneider L/40 tårnkanonprosjektet på Høytorp fort.